

PERSPEKTIV

Bibliotekernes fælles brønd har udviklet sig

Perspektiv | 27.06.2013 | Side 30 | 710 ord | Artikel-id: e3dc0eef | Original artikel

Den fælles databrønd for bibliotekerne er frontløber for Danskernes Digitale Bibliotek og skal gøre det lettere for bibliotekerne at dele ny udvikling. Datadirektør hos DBC Carsten H. Andersen har skrevet svarene på en række spørgsmål om den nye brønd.

af REDIGERET AF SABRINE MØNSTED

Hvad er det nye, der kommer til at ske med bibliotekernes databrønd? -Databrønden bliver bibliotekernes nationale infrastruktur og er en platform, som DBC har udviklet i samarbejde med TING Community. Formålet er, at man kan dele og kombinere data på tværs af datatyper og beholdninger. Brønden bliver central i Danskernes Digitale Bibliotek og går fra kun at understøtte det enkelte biblioteks formidling til at blive fælles for alle biblioteker.

Det sætter Danmark helt i front, hvad biblioteksinfrastruktur angår.

Hvad betyder det for bibliotekerne? -Det betyder mere for pengene, og mulighed for mere fokuserede projektsamarbejder baseret på data, der kan deles.

Databrønden understøtter bibliotekernes samarbejde om innovative formidlingstiltag, og det bliver enklere for bibliotekerne at udvikle nye løsninger. Udvikling går ikke tabt, men kan genbruges og videreudvikles i åbne samarbejder.

Den nye nationale infrastruktur er udviklet som webservices i Open Source og er en videreudvikling af den Databrønd, som i dag anvendes i blandt andet Netlydbog, Palles Gavebod og af en række biblioteker lokalt. Drevet af migreringen af bibliotek.

dk og DanBib til Databrønden bliver det, der var lukket og produktspecifikt, åbent og bredt anvendeligt. Altså: betal for udvikling én gang og genbrug resultaterne mange gange.

Det er en fundamental ny måde at tænke udvikling på, som er baseret på filosofien i TING Community. Traditionelt har fremgangsmåden for it-baserede biblioteksprojekter været at starte forfra: valg af database, etablering af datagrundlag i basen, opbygning af den ønskede funktionalitet og brugergrænseflade. Resultat: endnu en systemmæssig silo. Konsekvens: en del gode projekter, som aldrig har formået at tage springet fra prototype til nationalt skaleret, bæredygtige løsninger.

Hvad er der i brønden? -Kernen er en masse metadata fra bibliotekerne, DBC og andre metadataproducenter.

Det vil sige traditionelle katalogdata. Disse metadata er suppleret med indsamlede og bearbejdede metadata fra bibliotekernes digitale tilbud og med forskellige beskrivende og vurderende data til kvalificering og inspiration. De forskellige datatyper er relateret til hinanden, så den bibliografiske post er koblet eksempelvis med anmeldelser, materialevurderinger, Forfatterweb og Litteratursiden. Formidlingsmæssigt giver det bibliotekerne én samlet adgang til såvel den fysiske samling som til digitale tilbud og et rigere datagrundlag til yderligere kvalificering og inspiration for bibliotekets brugere.

Hvad betyder databrønden for brugerne? -Via brønden præsenteres brugeren for fysiske og digitale kilder i én og samme søgning og får vist relaterede materialer, som man måske ikke ellers ville have været opmærksom på. Det giver den mest optimale eksponering af bibliotekets samlede ressourcer og gør søgningen enkel og intuitiv.

Integration af data betyder, at der skabes relationer mellem forskellige typer materialer, både digitale og analoge, fra forskellige kilder. Dermed får brugeren en samlet visning og et overblik over bibliotekets tilbud.

Hvorfor er den måde at gøre det på særligt for Danmark? -Den tradition for samarbejde og deling, som det danske biblioteksvæsen er rundet af, er internationalt ganske enestående.

Udviklingen af en national infrastruktur, der stiller samme data og funktionalitet til rådighed for -i princippet-alle anvendelser, som bibliotekerne har behov for, ligger i naturlig forlængelse af denne ånd. Konceptet har allerede vist sin bæredygtighed i realiserede løsninger oven på infrastrukturen: Enkeltbibliotekers grænseflader, konsortiesamarbejder som eReolen og Netlydbog samt i den nationale platform for børnebibliotekerne, Palles Gavebod. På vej er bibliotek.dk, DanBib og nu også DDB.

Hvad med de biblioteker der ikke er en del af TING? -DDB gør databrønden til en national infrastruktur, som alle biblioteker kan benytte. TING vil fortsat have en rolle som et community, hvor bibliotekerne samarbejder om at udvikle og afprøve nye løsninger i biblioteksformidlingen. TING fortsætter dermed som dynamo, hvor man kan være med til at drive udviklingen.

Hvilke videre perspektiver er der? -Et Nyt Fælles BiblioteksSystem (NFBS) kunne være et spændende, nyt perspektiv for yderligere anvendelse af den nationale infrastruktur. I udbudsmaterialet stilles - ganske vist fravigelige - krav om anvendelse af den nationale databrønd og integration til de nationale webservices. Herved gives der mulighed for, at for eksempel den nationale databrønd vil kunne udgøre det enkelte biblioteks katalog-og søgebase, ligesom for eksempel den nationale fjernlånswebservice vil kunne udgøre bibliotekssystemets fjernlånsmodul.

Den nye nationale infrastruktur har en generel karakter og er ikke begrænset til bibliotekernes data. Et andet perspektiv vil derfor være en mulighed for i bibliotekskontekst at formidle kulturarv på tværs af biblioteker, museer og arkiver.

Læs mere om udviklingen på www.dbc.dk under Udvikling.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia.

Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.